Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Výchova ke zdraví umožňuje prohloubit vztah studentů ke zdravému způsobu života, posílit rozumové i citové vazby k problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují kvalitu budoucího života v dospělosti. Tato vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory výchova ke zdraví a tělesná výchova. Tento oddíl se týká prvního z nich.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor výchova ke zdraví není samostatný vyučovací předmět. S ohledem na pojednávaná témata je začleněn do hodin ZSV v 1. ročníku (člověk ve společnosti a člověk jako jedinec) a biologie 2. a 3. ročníku (biologie člověka). Vzdělávacímu obsahu „Ochrana člověka za mimořádných událostí" je věnována pozornost částečně v rámci ZSV (sociální dovednosti spojené s řešením neobvyklých situací), na přírodovědném kurzu (instruktáž první pomoci) a v samostatném jednodenním bloku. Podrobnější přehled o rozdělení vzdělávacího obsahu přináší následující tabulka:

Vzdělávací obsah	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vztahy mezi lidmi a formy jejich soužití	ZSV		
Změny v životě člověka a jejich reflexe	ZSV		biologie
Zdravý způsob života a péče o zdraví	ZSV	biologie	biologie
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ZSV	biologie	
Ochrana člověka za mimořádných událostí	ZSV	přírodovědný kurz a samostatný jednodenní blok	

S první pomocí se studenti setkávají již v prvním ročníku, kde je pro toto téma vyčleněno první biologické cvičení. Během dvou vyučovacích hodin si studenti po teoretické stránce osvojují zásady první pomoci. Praktickému nácviku je vymezen prostor na přírodovědném kurzu (půl dne), kde si studenti na figurantech zkoušejí řešení modelových situací.

Ochraně za mimořádných situací je věnována detailní pozornost ve zvlášť vyhrazeném dnu před koncem školního roku. Výuka probíhá samostatně v jednotlivých ročnících a zajišťují ji učitelé přírodovědných předmětů (chemie, zeměpisu a fyziky) a ZSV.

V rámci bloku ZSV jsou studenti seznámeni se základními postupy při zabezpečování efektivní ochrany obyvatelstva (především s fungováním integrovaného záchranného systému a linek tísňového volání), seznámí se s varovnými signály, vybavením evakuačního zavazadla a zásadami opouštění bytu.

Učitelé zeměpisu pojednají nejen o příčinách vzniku a řešení častějších živelných pohrom (požárů, povodní a sesuvů půdy), ale přiblíží studentům i zásady chování při působení méně běžných atmosférických poruch a při zemětřesení.

Chemický blok je věnován nebezpečným látkám, jejich značení, možným účinkům na člověka a především adekvátnímu chování v situaci, dojde-li k jejich úniku. Učitelé fyziky seznámí studenty s postupy, které jsou platné při radiačních haváriích. Součástí tohoto dne je i evakuace školy.

Vzdělávací obsah

Výstupy ŠVP (rozpracované výstupy z RVP)	Učivo ŠVP (rozpracované učivo z RVP)	Poznámky, průřezová témata, mezipředmětové vztahy, vazby
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	Biologie 2. roč. biologie člověka
	Profesní volba **Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci**	Biologie 2. roč. biologie člověka
	Zdravá výživa	Biologie 2. roč. biologie člověka
	Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství	Biologie 3. roč. biologie člověka
	První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	Jednodenní blok
	Psychohygiena	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
	Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti
	Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti
	Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti
	Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti
	Modely sociálního chování v intimních vztazích	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti

Výstupy ŠVP (rozpracované výstupy z RVP)	Učivo ŠVP (rozpracované učivo z RVP)	Poznámky, průřezová témata, mezipředmětové vztahy, vazby
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
	Změny v období adolescence	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Způsoby sebereflexe kontroly emocí	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti, člověka jako jedinec
	Péče o reprodukční zdraví	Biologie 3. roč. biologie člověka
	Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty	Biologie 3. roč. biologie člověka
	Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
	Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy	Biologie 2. roč. biologie člověka
	Zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Sexuálně motivovaná kriminalita	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec

Výstupy ŠVP (rozpracované výstupy z RVP)	Učivo ŠVP (rozpracované učivo z RVP)	Poznámky, průřezová témata, mezipředmětové vztahy, vazby
	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
	Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích	ZSV 1. roč. člověk jako jedinec
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	
	Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události	Jednodenní blok
	Živelní pohromy	Jednodenní blok
	Únik nebezpečných látek do životního prostředí	Jednodenní blok
	Jiné mimořádné události	Jednodenní blok
	První pomoc	Jednodenní blok
	Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	ZSV 1. roč. člověk ve společnosti